

A KUTYA ALAKÚ HÓFOLT

Göb megmerítette a kicsi vedret, és belenézett. Aztán kiöntötte és odatartotta a kövek közé, ahol a víz fehéren, kövér sugárban ömlött lefelé. Megtelt egy pillantás alatt. Ismét belenézett, majd óvatosan megfordult, hogy ne lépjen a vízbe, s az alacsonyan elterebélyesedett borókák között visszaindult. A veder kevés súlyától kissé félrebillent a feje, s a többiek csak hosszú nyakát látták, amint közeledik, s mulattak rajta. Szerették Göböt.

– Ha svéd volna, Gunnarsennek hívnák – mondta Péter.

– De nem svéd – mondta Márta.

– Nem.

– Tudsz még egy svéd nevet? – kérdezte Göb, ahogy odaérkezett eléjük a vederrel.

– Tudok – bólintott Péter felfelé, mert törökülésben ült. – Még egyet biztosan tudok.

– Hogy van?

– Most nem jut eszembe. Majd egyszer megmondom.

Göb megcsóválta a fejét, a vederrel egy kicsit tovább ment, s a tiszta vízből töltött egy alumínium edénybe. Leguggolt, begyűjtotta a szeszfőzöt, rátette az edényt. A többiek lustán figyelték.

– Csinálj úgy, mint egy svéd – kérte Márta.

Göb csak a fejével visszanézett, és elfintorította az arcát.

– Így jó?

– Nem – mondta Péter komolyan. – A nyakaddal.

– Egy fenét.

– Nem tudsz megjátszani egy svédet, ez a helyzet.

– Mi készül itt? – állt fel Göb, és egyúttal megnézte magának a napot is. Késő délután volt.

– Ne izgulj.

Göb széttárta a kezeit Márta felé:

– Azt mondja, ne izguljak.

– Igaza van – bólogatott Márta. – Ne izgulj.

– Akartok valamit?

– Csak hogy nyugodj meg – mondták.

– Akkor jó – mosolygott Göb. Neki is jókedve volt. Odament a sátor mögé, a sziklának támasztott sálécekhez, és megfordította őket, talpukkal a nap felé. Három sáléc száradt, két piros és egy fekete, de a talpa mindenkinek sárga volt. Göb még nézni is szerette a léceket.

– Nem akarnánk botokat vágni, kapuknak? – kérdezte.

– Majd holnap. Vesszőket.

– Botok kellenek – intett Göb, és felnézett a borókákig lenyúló nagy hófoltra. – Nagyon kemény a hó. – Aztán visszament az edényekhez.

– Dobd ide a poharakat – kérte Mártát.

– Kérlek, dobd oda neki a poharakat – mondta Márta.

– Fáj a lába – mondta Péter, s odadobta őket Göbnek.

– Persze – sóhajtott Göb. – Nem tudja idedobni.

– Kész?

– Előbb iszunk valamit – mondta Péter.

Göb furcsán nézett rá.

– Este mit csinálsz?

– Ezt kitől kérdezed?

Göb elmosolyodott.

– Ez jó volt – mondta. – Ígyunk.
Kihozta a sátorból az üveget, és odanyújtotta Mártának.

– Meleg – fintorgott Márta, ahogy a kezébe vette, aztán odaadta Péternek. – Ígyál.

Péter beleivott az üvegbe, jót húzott belőle, és összerázkódott:

– Nagyon jó.

– Miért rázkódsz akkor össze?

Ez az érdekes nála. Összerázkodik, és mégis megiszik egy üveggel. Ez a fő érdekessége Péternek – magyarázta Göb.

– Tudsz még ilyen fő érdekességeket?

– Hát tudnék.

– Én is tudom a tiedet.

– Mi az? – kérdezte Márta.

– Azt nem mondom meg.

– Ez már a második dolog, amit ma nem mondasz meg. – Göb beletette a fővő vízbe a kávéját. Amint kétszer felfutott, levette, hagyta egy kicsit állni, és kitöltötte a színes poharakba. Odavitt kettőt, aztán elhozta a magáét is. Melegítőfelsőjét ráterítette egy kőre, amin üldögélni szokott, ő maga pedig melléje heveredett, csak a hátával támaszkodott neki. Figyelte a szemközti oldal színeit, a konok zöld sziklákat, a szennyesedő hó mellett virító alpesi rózsákat s az árnyékot, amint szemlátomást kúszott felfelé, és elszürkített mindent. Könnyűnek, pihentnek érezte magát.

– Csinálsz valami vacsorát, vagy hideget eszünk.

– Miféle hideget akarsz enni? – kérdezte Péter.

– Meleget akarok enni – mondta Göb –, de Mártának fáj a lába. Arról van szó. Mutasd a lábadat.

– Mit akarsz vele? – kérdezte Péter.

– Látni akarom. De mit akarnál te a Márta lábával? – Odatérdelt Márta elé, és kioldotta a kötést. Délelőtt a hófolt aljában nem bírt megállni, s a lendülettől kirepült a száraz, meleg kövek közé. A fehér ruha alól most előtűnt a barna horzsolás. Göb megtapogatta. – Fáj?

Péter is odahajolt:

– Minek nyomod?

– Hajlítsd be.

– Nem tudom.

– Akkor idehozom a krumplit s egy edényben vizet.

Péter kihozta a sátorból Márta pulóverét, ráterítette a hátára, ő is odaült, és együtt takarították a krumplit. Mikor készen voltak, Göb felállt és kinyújtózott.

– Elmegyek egy kicsit – mondta.

Látták, amint kibukkant a borókák mögött, és a tó partján szökdécselve végigszaladt. Egy darabon négykézláb mászott, s feljebb, a kutya alakú hófolt közepén megpihent egy kicsit. Ahogy kiért a gerincre, valamiféle áhítat mozdulatával széttárta a karját, majd hanyatt feködt. Akkorának látszott, mint egy ceruzával húzott vonal.

Az eltelt nap párája vékony lepelle sűrűsödött a völgy felett, s a csúcsok felől csendes mordulással eloldódott a szél. Göböt nem látták már.

– Gondolod, hogy ilyenkor boldog?

– Nem, mikor a legboldogabb, mindig egyedül van, így kétszeresen boldogtalan.

– Találtál valamit? – kérdezték, amikor Göb lihegve előkerült.

– Csak egy kicsi felhőt. Ott lapult két szikla között, levettem az ingem, és szétnyestem kicsi darabkákra. Odasündörögtek a hideg kö-

vekhez, rácsavarodtak a sziklák szarvaira, s most már ott maradnak, amíg valamilyen szél vagy valamilyen napsütés el nem olvasztja őket.

Péter meggyújtotta a karbidlámpát, és neki-láttak vacsorázni. Időnként egymásra néztek, teli szájjal, és elmosolyodtak. Nagyon jó volt ez a nap, s jólesett ez a vacsora is.

Ide ki kell jönnünk máskor is – mondta Péter. – De tudom, csak jövőre jöhetünk ki megint. Egy egész évet várhatunk.

– Valamelyik hétvégén – mondta Göb. – Elindulnánk szombat este, hajnalra leszállunk a vonatról, s délelőttre felérünk. Csakhogy az már délelőtt van.

– Az igaz. Mire felérsz, már indulhatsz is vissza. De legalább itt voltál.

– Arra gondoltam – okoskodott Göb –, egyszer eljövünk csak addig, ameddig a vonat elhoz, és megnézzük a hegyeket. Ezt többször is megcsinálhatjuk. Ez is valami.

Valahogy úgy kéne csináljuk, hogy eljöhessünk néha, lássuk, mi a helyzet a hegyeinkkel.

– Tavasszal, ha kifogsz egy jó hideg napot, otthonról is láthatod őket, ott fehérlenek északon az egész. De ilyen nap csak egy van egy évben.

– Hogy jöttél rá erre a helyre? – kérdezte Márta.

– Apám hozott ide.

– Vagány apád van. Láttam – mondta Márta.

– Tízéves voltam – mondta Göb. Visszagondolt arra a napra, amikor az apja eljött érte, aztán egész éjjel utaztak, délelőtt kapaszkodás. – Letett ide a tó partjára, hogy pihenjek. – folytatta. – Hozott nekem áfonyát, és

mutatott valami kicsi, tarka prémes állatot. Ekkora volt az egész – mutatta.

– Egy hermelin volt.

– Aztán leheveredett ő is, nagyon rossz bőrben volt. – Göb az apjára gondolt.

– Göb pedig közben élvezte a kicsi állatot. Azt a kis hermelint.

Göb arra gondolt, amikor először ment rá a meredek hófoltra. Az apja megmutatta, hogy csinálja, s lent várta, hogy kifogja. Jó párszor összetörték magukat a kövek között. – Akkor is kutya alakú volt a hófolt – mondta. – A hegyekben a hó nyárára mindig ugyanott marad meg.

– Mindig itt táboroztatok?

– Vagy a Rebra alatt. Az itt a legjobb tó. Tavasszal a Puzdrára jártunk.

– Jó dolgok voltak.

– Azok a rohanások. Minden második vonatot lekéstünk. Apám a végén feltalálta a lovat. Milyen jó volna, mondta, ha élne egy olyan állat, amelyik jönne mindig utánunk, magától, csak úgy a fűből megélné, s ha sietünk, ráülünk, és berohan velünk a vonathoz. Megmondottam neki, ez az állat a ló.

– Vagány apád van – kacagott Márta.

– Megjárta az eszeteket.

Göb felállt, összehúzta a parazsat, és kioltotta a karbidlámpát. A többiek a takarókon pihentek.

– Láttam egyszer egy képet, „Este a Vogézek között”, ez volt a címe. Az volt ilyen.

– Mit csináltak a képeden a vogézek? – kérdezte Péter, pedig tudta, hogy az egy hegyiség.

– Vacsoráztak – állította szelíden Göb. – Vacsoráztak, aztán lefeküdtek.

– Egy képen az egész?
 – Csak egy részük vacsorázott. A többi már pipált, vagy meg volt dermedve.
 – Azok hol élnek? – kérdezte Márta.
 – Kipusztultak – mondta Péter. – Csak a Göb-féle képen láthatod őket. De hallod, egy részük már ott is meg volt dermedve.
 – Borzalmas lehet, amikor egy nép kipusztul.
 – Az is már igazán szép volt tőlük, hogy megvacsoráztak. Majd Péter elmagyarázza neked.
 – Ez megint valami disznóság – gyanakodott Márta.
 – Tudsz még valamit? – kérdezte Péter.
 – Ennyi volt.
 Lassan, kényelmesen összeszedték a sátor körül heverő fölszerelést, aztán bebújtak, s Márta rövidesen el is aludt. Göb Péterrel hosszú estékhez szokottan ült a gumimatracon, várták, hogy elálmosodjanak.
 Künn megmozdult valami. Csak annyi volt, mint egy lépés. Péter kidugta a fejét. Csak a víz zúgását hallotta, nem látott semmit.
 – Volt valami? – kérdezte Göb.
 – Valami sötét. Talán egy néger.
 – Akkor is inkább egy vogéz – mondta Göb.
 – Mondjuk meg Mártának.
 – Dühös lesz. Hogy mondjam?
 – „Itt egy vogéz”, így. Vagy egy vogéz küldöttség.
 Göb odahajolt, amerről Márta lélegzését hallotta, megkereste a fejét, egészen fölébe hajolt. Megcsapta a lány álmának tiszta, mély illata, egy kicsit ott maradt a fejével, és beleszippanzott.

- Mi az? – sürgette Péter.
- Szinte megcsókoltam.
- Mi a fene.
- Szagold meg.

Péter is megszagolta,

- A fenyőktől és a víztől – mondta.
- Én ezt nem bírom – mondta Göb.
- Mondd meg neki.
- Most?
- A vogézt mondd meg.

Göb kimászott.

– Gyere ki innen – mondta. – Jobb, ha kimegyünk. Jobb, ha elfelejtem.

Leültek közel a sátorhoz, a fűbe. Aztán Péter kihozta a matracot.

- Én künn maradok – mondta Göb.
- Én is. Nem fázol?
- Igyunk meg valamit.
- Igyunk.

Göb a harmatos fűbe visszamászott a sátor mellé, és elhozta az üveget. Meglöttyintette, mert nem láttak semmit.

- Legalább a fele még megvan.
- Hagyunk Mártának is.
- Hagyunk.

Beleittak.

- Én ma nem fekszem le.
- Én se – mondta Péter, és elheveredett.

Göb is mellé dőlt. Nézték a csillagokat.

- Hánykor világosodik?
- Fél négykor.
- Elmegyünk botokat vágni. Kell vagy tizenöt.

– Kell. Nyolc kaput csinálunk.

– S elcipeljük a köveket a hófolt alól – gondolkozott el Göb.

- Vajon még fáj a lába?
- Tényleg, vajon még fáj?
- Bár ne fájna már.
- Holnapra rendbe jön. Addig élvezze.
- Milyen nap van holnap? Tudod?
- Biztos tudnám, de hagyjuk. Még nincs elseje, az biztos. Addig kitaláljuk. Addig mind-egy.
- Azt hiszem, valamilyen szombat van.
- Elég az – mondta Göb. – A fő, hogy még nincs elseje.
- Jó ez az éjszaka. Az öreged is most alszik.
- Tényleg, az öregem.
- Gondolsz rá? Az enyém bevacsorázott, és egy könyvvel a kezében elaludt. De a tied, az más, itt van valahol a hegy mögött.
- Arra. – Göb kinyújtotta a kezét a sötétben. – Láttam a sátrát az este.
- Azért voltál fenn a gerincen.
- Á – legyintett Göb.
- Nem fél úgy, tiszta egyedül?
- Biztos fél egy kicsit. Én is mindig félek. Ez különösen jó a hegyekben, hogy egy kicsit fél az ember.
- Holnap, ha lemész kenyérért, összefuthattok. Ehettek egyet együtt.
- Az tényleg jó volna.
- Ha akarod, megyek én kenyérért, s ti Mártával megkeresitek az öregedet.
- Hagyd csak – mondta Göb. – Jólesik körülnézni a Puzdrán. Csináljunk mindent úgy, ahogy előre elterveztük. A fő, hogy legyen jó kék az ég, s tudjunk egy jó nagyot színi.
- A tó lefolyása, a kis patak öblösen csobogott, mintha a mély sötétségből minden hangot magába szívott volna, kivéve a távoli csillagokét.

A feketeségnél valamivel világosabban ott terült előttük a nagy hófolt, melyet a nap évről évre mindig kutya alakúvá apaszt. Mindketten azt nézték.

- Meg fogunk halni, Göb.
- Tudom.
- Csak úgy mondom.
- De ez a nap már a miénk.